

ERNST WASENIUS – ENSIMMÄINEN SUOMALAINEN LASKUVARJURHEILIJAJA

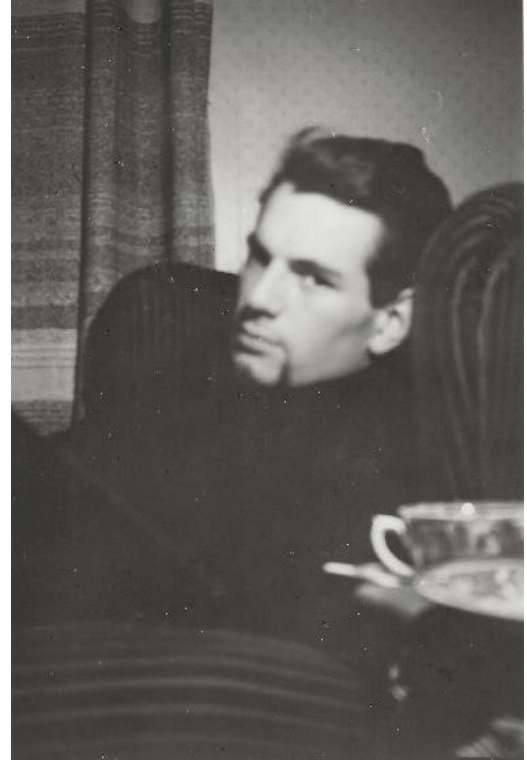
Ernst Wasenius Viikko-Sanomat lehden kuvassa lokakuussa 1957. Kuva: Laszlo/Keystone via Viikkosanomat

1950-luvun historiasta kertovassa osassa kerrottiin, että **Onni Kuusisto** sai kimmokkeen ja kipinän laskuvarjourheiluun nähtyään laskuvarjohyppyjä Malmin kentällä kesällä 1956. Kimmokkeen sai myös **Ernst Adolf Wasenius** (syntynyt 26.11.1933), joka oli katsomassa hyppyä. Onnilla kesti vielä kuusi vuotta ennen pääsyä tosi toimiin. Ernst oli nopeampi. Elokuun 1957 lopulla hän matkusti laivalla Englannin Hulliin, yhdessä Malmin kentällä hypänneen **Charles Arthur "Agnus"**

Cherringtonin kanssa. Matka tapahtui S/S Helsingfors -nimisellä höyrylaivalla. Angus ja Ernst olivat maksavia matkustajia – kuten kuvastakin ilmenee, matka maksettiin työllä. Cherringtonilta hän sai yhteystietoja Englannissa toimivista hypykouluttajista.

Laivamatka ei tapahtunut yhtä vaivattomasti, kuin Ruotsinlaivaristeilyt: Ernst (vas.) ja Angus maalaa maassa laivan nimeä ahteriin. Kuva: Ernst Wasenius

Angus Cherrington kuvattuna laivamatkalla Hulliin

elokuussa 1957. Kuva: Ernst Wasenius

Seuraavana vuonna Wasenius osallistui hypykoulutukseen BPC:n (British Parachute Club) hypykoulussa Fair Oaksin lentokentällä Surreyssä. Hypykeskusta johti majuri **Terence "Dumbo" Wilans**. Ernstin hypykouluttaja oli **Mike Reilly**, joka myös toimi hypymestarina hänen ensimmäisellä hypyllään 5.9.1957.

Ernst oli erittäin hyvässä seurassa, sillä sekä Dumbo että Mike olivat brittien laskuvarjourheilun uranuurtajia ja MM-joukkueen jäseniä. Reilly oli myöhemmin 1961 perustetun British Parachute Associationin ensimmäinen puheenjohtaja. Hän valitettavasti hukkui laskuvarjohypyllä mereen filmattaessa The War Lover elokuvaa vuonna 1962.

Kuvassa hypymestari Mike Reilly ja Ernstin ensimmäisen hypyn hypykone. Kuva: Ernst Wasenius.

Ensimmäisellä hypyllä hyppykoneena oli Auster J/1N Alpha (rekisteritunnus G-AJDV), jonka pilotti oli **Ron Cobbett**. Kaikilla alkuvaiheen hypyillä hyppykorkeus oli 1 500 jalkaa (noin 450 metriä). Hyppyura alkoi brittien tapaan suoraan itseaukaisuhypyllä kolmen sekunnin vapaa pudotuksella. Uloshyppy tapahtui kaatumalla koneesta oikea käsi päävarjon kahvassa ja vasen käsi varavarjon kahvan suojana.

Auster hyppykone. Hyppääjänä Ernstin hyppymestari Mike Reilly. Uloshyppytyylinä Ernstin termein: "facing-aft-exit". Kuva: via Ernst Wasenius

Wasenius teki kuusi ensimmäistä hypyään tästä konetyypistä. Sen jälkeen vuorossa oli kaksitasoinen, suomalaisille ehkä tunnetumpi konetyppi Tiger Moth. Siitä hypättäessä oppilas oli jo lentoonlähdössä vasen jalka koneen etuohjaamossa ja oikea jalka siivellä, selkä menosuuntaan. Hyppylin-

jalle tultaessa siirrettiin myös vasen jalka siivelle. Oppilas määrittä itse uloshyppypaikan. Kun paikka oli oppilaan mielestä hyvä, oikea käsi vietiin päävarjon kahvalle ja hyppääjä päästi otteensa koneen ohjaamon reunasta. Ilmavirta piti huolen lopusta. Hypyn aikana laskettiin 1 000, 2 000, 3 000 jonka jälkeen laukaistiin päävarjo.

Ernst hypäsi 15.9.1957 seitsemännen hypynsä tästä Tiger Moth konetyypistä koneyksilö oli kuitenkin G-ANOM. Kuvasta ilmenee uloshyppy tapa. Hyppääjänä oli Susan "Sue" Burges. Kuva: via Ernst Wasenius

Wasenius oli Englannissa kuu- kauden, jona aikana hän hypäsi 12 hypyä. Tämän jälkeen Wasenius oli 35 vuotta "kuivilla" hyppytoiminnasta, kunnes palasi uudelleen asiaan Suomen Laskuvarjokerhossa Malmin kentällä syyskuussa 1992, jol-

loin hän kävi JAD-pakkolaukaisuhyppykurssin.

Tämän jälkeen Ernstin hyppyura jatkui satunnaisesti sekä Malmilla että Floridassa. Tammikuussa 1998 hän osallistui talvileirille yhdessä muiden suomalaisten hyppääjien kanssa Zephyrhills'in Skydive Cityssä. Siellä hänellä oli kouluttajanaan suomalaisen laskuvarjourheilun monipuolinen ja arvostettu puuhamies, hyppykeskuksessa kouluttajana toiminut hyppymestari **Markku Teivainen**. Waseniukselle on kertynyt hyppyjä yhteensä 48, joista 12 Englannissa ja loput Malmilla ja Floridassa.

Ernst Skydive Cityssä lähdössä ensimmäiselle 2–3 sekunnin vapaapudotushypylle tammikuussa 1998. Hyppy ei kuitenkaan Ernstin mukaan onnistunut, vaan hän kellahti laukaisussa selälleen – mikä hänen mukaansa tapahtui useimmille hypyillä tämän jälkeenkin... Kuva: Ernst Wasenius

Kellahtelu ilmeisesti kävi hänen luonnolle, mikä voidaan päätellä hänen valokuva-albuminsa kahdesta viimeisestä valokuvasta, jossa hän kuvatekstin mukaan harjoittelee uloshyppyä. "Skydive City: "Dirt diving" as a morale booster for the next jump: "Ovelle!" "Mene!" – So easy on the ground... Kuva: Mike via Ernst Wasenius.

Wasenius kertoi edellä kerrotut tiedot ja tarinan joulukuussa 2020 pidetyssä tapaamisessa, jossa olivat mukana hänen ja Teivaisen lisäksi **Jorma Kosonen**, paremmin tunnettu nimellä **Rodney**.

Tarina on täydentynyt syyskuussa 2023, kun Ernst luovutti valokuva-aineistonsa Senior Skydivers ry:n käyttöön.

Erst (äärimmäisenä vasemmalla) sopi mainiosti myös nuorempien lajitovereiden joukkoon., kuten Zephyrhillsissä tammikuun 1998 alussa otetusta kuvasta näkyy. Kuvan hyppääjät ovat pääosin Markku Teivaisen vetämästä suomalaishyppäjien ryhmästä. Kuva: Ernst Wasenius.

Log book for descents. 1957

Date	Aircraft		Captain or Passenger Pilot	2nd Pilot, Pupil or Dispatcher	Details of flight	Wind	Main Type Used	Reserve Type used	Jump alt.	Delay	Aircraft speed at jump			T.O.P.	D.Z.	Remarks
	Type	Registration									1st Pilot	2nd Pilot	Drop			
21	Auster	G-AJDV	Ron Cobbet	Mike Reilly	Exercise	12 mph	GA	GA	1500ft	3 sec.	55 mph	55 mph	55 mph			Plane canopy not completed. All O.K. except for 1st landing. Blank good canopy. All O.K. but canopy could have been better. Blank good canopy. All O.K. except for landing. Horrible!
15-9-57	AUSTER	G-AJDN	JOHN BEAPLE	MIKE REILLY	Exercise	12 "			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			
26	Auster	G-AIGU	Jim Basnett	Mike Reilly	Routine	0-5 "			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			All O.K. landing better.
13	14.9.1957	Auster	G-AJDV	Ron Cobbet	WIND 15 mph	30 "			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			All O.K. Some on descent. Run in too much to the right. EC's in NE of airfield! Some up best. Time past made a bit too late. Bad landing. 2nd conditions. All O.K. Canopy pulled in early. Jumped too soon. 305 m field SE of airfield. Canopy pulled in too early. Best landing so far.
	14.9.1957	Auster	G-AJDV	Ron Cobbet	15 mph	30 "			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			
	15.9.1957	Tiger Moth	G-ANOM	Jim Basnett	15 mph	20 sec			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			
	18.9.1957	Auster	G-AIGU	Ron Cobbet	10 mph	Boundary			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			
	19.9.1957	Tiger Moth	G-ANOM	Ron Cobbet	10 mph	Boundary			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			
	22.9.1957	Auster	G-AJDV	Jim Basnett	15 mph	30 sec			1500 "	3 "	55 "	55 "	55 "			Continued Permit. 29.9.57 I. W. Williams Carried forward CHIEF INSTRUCTOR BRITISH PARACHUTE CLUBS A

Grand total, excluding passenger flying. 10 jumps

Total time in freefall: 30 sec.

Ernst Waseniusken hyppypäiväkirjan ensimmäinen sivu. Kuva: Markku Teivainen

Viikko-Sanomien julkaisi lokakuussa 1957 tämän artikkelin alussa olevan kuvan, jonka kuvatekstin mukaan: "Suomalainen lääketieteen ylioppilas Ernst Wasenius opiskelee Englannissa laskuvarjohyppäjä. Maailmanmestaruus ratkeaa ensi vuonna". Vuoden 2020 tapaamisessa Wasenius kertoi olevansa entinen kielenkääntäjä, nykyisin Helsingissä asuva eläkeläinen. Lääketiede oli siis saanut

jäädä. Hän myös kertoi haaveilevansa vielä kahdesta tandemhypystä, jolloin hän saisi kokoon 50 hyppyä.

Internetin ihmeellisestä maailmasta löytyy Erstin ensimmäisten hyppyjen hyppykeskusta esittelevä filmi vuodelta 1956. Siinä hähdään myös hänen kaksi edellä esiteltyä ensimmäistä hyppykoneyksilöä, Filmi löytyy linkistä <https://www.britishpathe.com/asset/36004/> .

Arvioitaessa muita edellä näissä tarinoissa esiteltyjä suomalaisia 1940- ja 1950-lukujen laskuvarjohyppääjiä, on heidän ja Waseniuksen välillä nähtävä selvä ero. **Raimo Aulio, Viktor Andro, Anneli Linna** ja monet muut hypäsivät lentonäytösten ohjelmanumeroita, joita varten he harjoittelivat vähänlaisesti, jos lainkaan. Heillä ei ollut kunnollista koulutusta, eikä varavarjojakaan käytetty muutamaa hyppyä lukuun ottamatta. Wasenius puolestaan osallistui laskuvarjoliiton piirissä tapahtuneeseen järjestäytyneeseen ja ohjattuun koulutukseen, Varavarjokin oli mukana kaikilla hypyillä.

Historiaheppu pitää Waseniusta ensimmäisenä suomalaisena laskuvarjourheilijana, joka hyppäsi siksi, että se oli kiinnostava harrastus ja urheilumuoto – ei ohjelmansuorittajana (lento)sirkuksessa. Tällä ei ole tarkoitus vähätellä aikaisempien, ansioituneiden ja huimien suomalaisten laskuvarjopioneerien toimintaa, vaan ainoastaan tehdä selvä rajausta järjestäytyneen ja kurinalaisen urheilun ja yksittäisten, palkkiota vastaan hypänneiden ohjelmansuorittajien välille.

Ernst Wasenius: hypypäiväkirja 5.-22.9.1957

Viikko Sanomat 41/1957, 11.10.1957

Ernst Wasenius via Markku Teivainen 5.1.2021

<https://www.britishpathe.com/asset/36004/>

<https://britishskydiving.org/about-overview/history/>

<https://www.independent.co.uk/news/obituaries/terence-willans-550480.html>

Ernst Wasenius: Valokuva-albumi 1957–1998

Huomautus: Kokeiltaessa linkit eivät aina toimineet. Sivut löytyvät kuitenkin kopioimalla tekstistä osoite ja liittämällä se osoitekenttään.